

VAGANTÍO

(Vinte e dous poemas)

Emilio Rodríguez Miranda

DESACOUGO

(Lento)

Chuvia miúda;
xente coñecida, allea, apática.
Crise profunda
agochada nunha tea branca.
Esperanzas, ilusión e fantasías
que axiña esváense
na noite esmorecida.

Corredoiras poeirentas
sucan o meu corpo,
e medra paseniño
a dúbida medoñenta.

Vagantío sen fin;
luzada escintilante
que reflecte a faciana

da ledicia fuxidía.

Namentres.....,

lembranzas serodías

axexan nos eidos baldíos

da miña soidade.

PRESAXIO

(Moderato)

Sempre estás aí, perto do meu corpo,

collendo o bafo da miña inquedanza;

pero non son quen de dicirche nada.

Sinto a túa preocupación

reflectida nos meus soños intermitentes;

pero bates no muro da palabra entrecortada.

A parálise teimosa, os acenos amedrentados,

acochando quizais unha falla primitiva;

pero non son quen de dicires nada.

Advirto no ar infectado

pola chuvascada serodia do verán

un recendo murcho a terra mollada;
e no luscofusco acolledor e vermello
presaxio respostas esgotadas
e receos infundados
que podrecen as veas salitrosas.
A treboada ven chea de novas inquedantes
que descargan no horizonte notas dominantes
de dor ferida soterrada.

A NOITE Á ESPREITA

Dende a miña pequena atalaia
vexo pasar xente miúda
ata esvaerse na recta infinda.
Un can ladra a refoladas
con un son aguzado e rouco;
pombas revoan no meu tellado;
serpea o camiño empinado
ata esmorecerse co soutelo
de eucaliptos e piñeiros.

O facho, co seu escintileo compasado,
guía a miña ollada
cara á illa enfeitizante.
O balbordo da vida da paso
á noitiña silandeira,
e a lúa espreguízase aos poucos
do seu escondedoiro segredo.
Lámpadas febles alumean
os vieiros impenetrables das herdades.
A noite á espreita.

NON TEN PEDIGREE

Ensarillada no seu rolo de tea branda
adoita ter a mesma expresión na súa faciana.
Sempre con ese aceno imperturbable
froito, se cadra, da súa vida resignada.
Non ten pedigree que se saiba,
nin lembranzas da súa nenez,

afeita a seguir submisa dende sempre

as pegadas vacilantes.

Ás veces semella querer falar,

e enxerga os teus pensamentos

cunha ollada indescifrable.

Pero deseguida entra en transo,

como nun soño de fondo catarse,

devecendo e "*rallentando*"

o seu respiro.

NUBES

Formas indescritibles, caprichosas, ateigan o firmamento,

ás veces deixan albiscar un nidio que axiña é agochado

por un manto mesto algodoeiro.

Engordan, esténdense, encollen o seu ventre,

dividen os seus núcleos coma mitose celular,

fagocítanse, e despois.....

esváense cara ó Norte, paseniño,

ao compás do vento morno do Sur,

envoltas nun halo de misterio.

RELANZO

Fóra, o mar libre embravecido;

dentro, ó abeiro das rochas e penedos,

un lago manseliño de augas salitrosas

bota pequenas vagas á ourela,

enchoupando a praia de area grosa.

Ao redor, unha fraga case virxe

de eucaliptos e piñeiros

acubilla o seu areeiro.

Devala o sol ata acocharse

detrás da illa,

e a derradeira raiola da paso

á noite estrelecida.

TEMPO AMOUCADO

Chove a chuzos;

unha cortina de auga varre sen tregua

o ceo anubrado e plúmbeo.

O mar alporizado de ondada sen fin

bate no facho solitario

e na lene ribeira.

Unha mera gris confusa

envurulla na costa os soutos de piñeiros,

e a casa grande de xente soberbia.

HAICHE PERSOAS BEN RARAS...

Outro día máis escoitando verdades irrefutables,
consellos inútiles, vivencias intrascendentes,
e non respondo da miña pacífica condescendencia.

Preciso con urxencia un soro de humildade nas miñas veas
que afaste esta desazón que me abrangue.

Envorca a eiva que tes, froito da túa propia ignorancia,
contra aqueles espectadores dóciles
que sorrín, aturan e aplauden
as túas inxenuas parvadas.

Pero non fagas escravos ós demais da túa presenza,
contando historias tan infecundas coma tolleitas,
porque ninguén vaiche levar a contraria,
sendo como eres....., unha persoa ben rara.

LÁMPADAS TENUES E DISPERSAS....

Lámpadas tenues e dispersas
marelece os camiños na noite estrelecida.

Os focos dun automóbil
alumean a estrada escura que baixa
ata deixar atrás o luminoso
dunha cafetería.

Na outra banda da ría
diminutos foguetes artificiais sen estrondo
prenden o ceo do 15 de Agosto,
na honra da Asunción de María.

“A lúa sucede ao sol,
coma a noite sucede ó día”.

ERA UN DÍA DE VERÁN ANUBRADO....

Era un día de verán anubrado e gris;
a brétema esvarábase polas linguas de terra arredadas,
e asolagaba os corazóns dos homes.

Unha muller enxoita e abandallada
camiña devagar pola beirarrúa, faladeira;
non se detén, arrédase baixo o beiril
dun edificio escuro.....e desaparece.

“Hai poalla e despois chuvia;
hai melura e mais mera,
e hai amores que sofren
longas noites de espera”.

QUE NON MEDRE O ABATEMENTO.....

Malas novas chegan dende o Norte,

e no ar hai un recendo

a desacougo e renuncia.

Políticos desleixados

podrecen as nosas veas,

contaminan o ar limpo

de propostas tolleitas.

Envelenan as ilusións

dunha xeración perdida

e logo nos din, con desprezo,

que *"sabían o que facían"*.

Por mor duns cantos ladróns

que sorrín ás agachadas,

que empobrecen a nosa vida

e fenden a nosa *ialma* (l)

estamos hoxe aquí, xuntos,

para que non nos quiten o soño,

para que non aldraxen esta Democracia,

acadada despois de moitas e

fatigosas batallas.

A Educación, a Sanidade, a Xustiza,

a nosa Cultura, o emprego;

as nosas vidas esnaquizadas;

queren ferir de morte este devezo compartido.

Queren soterrar no esquecemento

esta nosa rebeldía pacífica,

para que sexamos

coma vagas sen espuma, árbores sen raíz,

boias á deriva como dicía Ortega y Gasset,

a mercé dos mercados aloucados

e políticos insensibles e mercenarios.

Temos a obriga de afiuzarnos,

de seguir berrando,

de desenmascarar as medias verdades,

de non ter medo a equivocarnos,

de seguir sumando esforzos.

Non nos deixemos enredar

polas palabras políticamente educadas.

Non nos deixemos engaiolar por falsas promesas,

que só buscan atordarnos,

e non resollen as nosas inquiredanzas.

Só Nós seremos quen
de virar este rumbo errado que nos queren impoñer.

Só Nós seremos quen
de coller o temón da nosa propia existencia.

Que non medre o abatemento

1) *licenza poética*

SERÁN DESCRITIVA

Á fin, despois de arroiar hai só uns poucos días,
o ceo está case limpo de nubes, aventurando
o día de mañá un armisticio.

Hoxe o mar está calmo coma un prato;
pequenas vagas onduladas
arrolan a gamela, coma nun berce salgado.

Á tardiña, o sol broncea o meu corpo aos poucos;

case non hai vento, este vento serodio
e morno de finais do mes de Agosto.
As roseiras, os xeranios, as prantas
do meu xardín agradecen este tempo,
dándolles o derradeiro tributo a este sol temperado.
Unha voda de pardais garulan
e fan viravoltas no aire
furando o ceo coma un lóstrego.
Unha gama de apoucados cores
verdes, ocres e marelos
pintan a paisaxe das veigas e soutelos.
As sombras fanse cada vez máis alongadas,
coma figuras esveltas, semellando
pinturas do Greco,
e xogan coa luz final do día
ás agachadas.
O sol vaise, amodiño, detrás dos outeiros
do meu pequeno Universo.

VAGUIDADES

Estou ermo;

dame preguiza ata de lavar a cabeza:

non cho digo con firmeza,

nin tampouco con certeza, nin con lixeireza,

dígocho con xusteza

e con franqueza.

Qué rareza!.....

Hoxe comeza

un novo día.....,ata que desapareza.....,

e floreza outra vez.

Qué proeza!.....

Así é a vida de moitas persoas;

chea de dor, de maleza, de tristeza,

Qué viveza!.....

Qué torpeza!.....,

que ninguén che coñeza;

che esqueza!

MUSA DE BELUSO

O vento dondo do leste

peitea a túa crina trigueira:

Ónde estabas naquela noitada serena?

A túa faciana alumea

coma un farol as sombras

ocultas e segredas:

Ónde ibas polas soidosas vereas?

Efémera presenza dubidosa;

reverdece o sangue das miñas veas;

acouga a mágoa luída.

Traballada, reflexiva, intuitiva;

moitas veces preguizosa,

outras, é coma unha mareira

que ateiga a miña mente ociosa.

Zanfonea rebuldeira;

ponche fóra de cacho;

esborranha as miñas ideas,

e logo, marcha algareira:

Ónde vas agora ás présas, compañeira?

RAIAR O DÍA

O primeiro albor, que alumea
a soedade abafadiza e que preme
o corazón durante a noite confusa,
aínda conserva a súa natureza primitiva.

Non teñas medo das novas que abesouran
ás consciencias covardes; non te escondas
detrás da hipocresía herética de persoas de fasquía magoante,
de faciana indefinida, ensoberbecidas no seu mundo vacuo,
e que camiñan devagar polos vieiros insondables.

Comeza a perfilar o contorno esvaecido
das casas, das árbores, da paisaxe medrosa;
e amosa a timidez sen receo,
rexeitando favores prestameiros da noite usureira.

Esperta os sonhos do novo día arrecendo
a soalleira mañá , embebecida deste aire húmido
de principios de setembro.

TRAGOUNO A TERRA...

Tragouno a terra.

Esvaeuse fuxidío da telúrica sombra que o acubillaba.

Non preguntou a ninguén ónde atopar a luz
da súa agónica presenza.

Contempla a túa cara no espello: Qué ves?..

se cadra, un espellismo reflectido nunha parede de cemento?

Quizais a pegada indeleble da túa fantasía, dos teus quebrantados proxectos?

Sinto, agora xa non tes tempo

para lembrar o que fuches hai tanto tempo;

o que puido ser e non foi; non pretendo

ser o teu oráculo de *Delfos*,

nin o *cicerone* que che amose o camiño poirento,

nin moito menos o *álter ego* dos teus pensamentos.

Direicho sen reproches e sen ardeos: O teu tempo esgótase;

o tempo de pensar, de acordar, de escoitar, de non dicires nada,

de medrar,..... de abarcar

que o camiño detense

e a túa figura esvaécese pescudando as pegadas

aínda frescas e latentes

do teu tempo consumido.

PODERÍA ESTAR TODA UNHA VIDA...

Podería estar toda unha vida contemplando este mar azul cyan.

As lenes vagas cabalgan enriba do manto da súa pel,

dourando a epidermis mariña pola tenue raiola asustadiza.

Participo desta quietude, violentada ás veces polo grallo

crebadizo dunha pardela solitaria, e reparo, que no horizonte,

transcurre a lenta navegación dun pequeno cargueiro

que, quizais, leve no seu ventre a semente que fecunde a terra estéril.

Miro ao lonxe cómo transcurre o tempo sosegado do presente

para poder mergullarme de novo no pasado irrecuperable e no porvir dubidoso.

O sol morno e tímido adurmiña os meus pensamentos.

Unha rosa murcha, avermellada e fragmentada espalla os seus pétalos polo chan,

e así ficarán inertes, ata que o vento húmido e fresco do solpor

borre para sempre as súas lembranzas.

Será breve o letargo cando a escuridade se apodere da súa figura:

A rosa, o mar; a rosa, ata que novamente esperte para a vida.

VEZO NAS MIÑAS MANS...

Vexo nas miñas mans encalecidas

o devir do paso do tempo.

Unha morea de cicatrices complementarias, transversais,

tan sinaladas algunhas coma velas simétricas;

outras, debuxan a concavidade da miña pel engurrada

con trazos feitos á plumilla.

Semellan dúas formas pétreas, sen vida,

implorando compaixón polas secuencias vividas.

Se pecho estas mans, premendo forte os dedos,

aparecen dous puños sen tensión, coma querendo

apreixar inútilmente todo o oxíxeno nelas, para que non fuxa.

Pero sei que esta fráxil resistencia non abondará

para engaiolar o aire, a vida, e agochala egoístamente;

para cicatrizar as feridas que van poboando aos poucos,

coma regatos secos, o mapa da miña existencia.

ESVARAN OS DEDOS...

Esvaran os dedos polas cordas da miña guitarra
procurando acordes imposibles,
e non consigo pulsar as notas precisas
que rachen esta monótona melodía.

A espontaneidade doutros tempos esgótase
coma a lapa dunha vela,
pero non albisco a posibilidade
de mudar de instrumento, Non;

Porque Ela sempre estuvo aí,
á miña beira,
cando máis o necesitaba,
intermitentemente ás veces,
pero sempre agradecida
coma unha fiel compañeira.

FERIRON A MONTAÑA...

Feriron a montaña.

Centos, miles de anos formándose

para rematar dividida en dúas metades en prol

dunha estrada chea de ferranchos con rodas

cuspiendo fume, contaminando a pureza xerminal

e levando para sempre os segredos da terra milenaria

arrincados das súas entrañas.

Aínda podes subir ao cumio e botar unha ollada

a paisaxe, ata perder a vista no horizonte;

podes atopar algún petroglifo agochado

polas silveiras e varredura acumulada ó seu carón;

pero non podes recuperar xa a súa forma primixenia,

só che quedará a lembranza da natureza vizosa.

SEI QUE AGORA...

Sei que agora non dispoño
do teu tempo,
ese tempo fragmentado que abanea
o alicerce do presente
e amosa con receo as feridas
aínda abertas do pasado.

Deslea o nó que preme a miña dúbida.

Ti e mais Eu,
Quénes somos?
Ti e mais Eu,
Ónde imos?
Ti e mais Eu,
Mar e vento.

FAVORES PRESTADOS

Vendéchesme un favor
e agora mo reclamamos?
Os favores son de balde
e non promesas pagadas.

É un acto de liberalidade,
xeneroso e sincero,
non ten data de caducidade.

Abofé, quen recibe o favor debe estar agradecido
e ter algún ca outro aceno,
mais non verse prendido
cun antollo preguiceiro,
por seren favorecido
cun favor prestameiro.